

עין משפט
נר מצוה

מזה א מיי פֿיט מהל' רותל הלכה יא יכ:
מו ב מיי שם הלכ' יג:
מו ג מיי שם הלכ' יד טו:

מזה ד מיי פירא מהל' מעשר שני הלכ' יג:

תורה אור השלם

1. ולא תתנצח את הארץ אשר אתם בה כי הים הוא תנצח את הארץ ולא תרץ לא יספר לדם אשר שפר בה כי אם בדם שפכו:

במדבר לה לג
2. כי יקצא חלל באדמה אשר ה' אלהיך נתן לך לרשתה נפל בשדה לא נודע מי הקנה: דברים כא א
3. ועתה ואמרו ידית לא שפכו את הדם הזה ועינינו לא ראו:

דברים כא ז
4. ונקח האיש מעון והאשה ההוא תשא את עונה: במדבר ה לא
5. לא אפקוד על בנותיכם כי תזניח ועל כלותיכם כי תנאפנה כי הם עם הזנות יפרדו ועם הקדושות יזכוו ועם לא יבין ילבט: הושע ד יד
6. לא תבירו פנים בעונם: כקטן כגדל תשמעון לא תגורו מפני איש כי המושפט לאלהים הוא ותקרב אשר יקשה מקם תקרבון אלי תשמעתי:

דברים א יז
7. מומור לאסוף אלהים נצב בעדתי אל בקרב אלהים ישפט:

תהלים פב א
8. ויבואו אליך כמבוא עם וישבו לפניך כמני ושמעו את דבריך ואותם לא יעשו כי עגבים בפיהם וקנה עשים אחריו בצעם לבם הליך:

9. הוי האמרים לרע טוב ולטוב רע שמים חשך לאור ואור לחשך שמים מר לקחוק ונתוק למר: ישעיהו ה כ

10. ואף כי יתין בוגד גבר ויהי ולא ינוה אשר תרחיב כשאל נפשו והוא כפזון ולא ישבע ואסוף אליו כל הגוים ויקרב אליו כל העמים:

תהלים ב ה

11. בימים ההם אין מלך בישראל איש הישר בעיניו יעשה:

שופטים יז ו

12. השמר לך פן יתנה דבר עם לבבך בלעיל לאמר קרבה שנת השבע שנת השמטה ורעה עינך באדוך האביון ולא תתן לו וקרא עליך אל ה' והיה בר חטא:

דברים טו ט
13. ויאמר ה' יען כי גברו בנות ציון ותלבנה נטויות גרון ומשקרות עינים הליך וטפה תלבנה וברגליהם תפססנה:

ישעיהו ג טו

14. עבר ביתו בוצע בצע ושונא מתנת יתיה:

מוז:

עד ימיו היה פטיש מכה צירושלים.
צבית הנפחים בחולו של מועד לעשות מלאכת דבר האבד שמותרת במועד ועמד הוא וגזר על הנפחים אפילו בדבר האבד מפני שקולן נשמע למרחוק ואין הכל יודעין שהוא לדבר האבד והכי אמרינן לה במועד קטן (פ"ה.):
כל ימיו לא הולך דם לשאול לחיורו על הדמאי.

אם מעושר אם לאו שהוא התקין

שיהו כל הלוקחין מעם הארץ מעשרין:

גבו' אפילו אחד בסוף העולם.

הכיר זו: **והא אמר עולא** כו'. סוגיא זו כולה פירשמה בפרק מי שקינא (לעיל לה): ואינה חלוקה כאן כלום: **אלא על הספק.** ועכשיו יודעים את ההורגים מי הם: **מנוקה מעון.**

ניאוף באשה האסורה לו צין מוז שנסתרה צין מאחרת: **עון דצניה ודצניה.** שהם נואפין: לא אינו מונע את אשמו מלידק: **הא שמע לא אפקוד.** לבדוק את הנשים ומה טעם על בנותיכם כי תזנינה: **נמעומו דעינין.** דמתוך שהם בעלי הנאה אין מטריחין ענמן לעיין צדין ובאסור והיתר להרות לציבור ומתוך כך נתקלקלו מעשיהם וכיון שכן אין להקב"ה נחת רוח בעולמו ואין עולמו נוח לו: **לוחשי לחשוש.** עורכי הדיינין ומתלמשים עם הדיינין לפתוח להם פתח צוכותו של זה ובזכותו של זה: **רבה חרון אף.** שעל הטיית המשפט חרון אף בא שנאמר (שמות כב) אם ענה מענה אותו וגו' ומרה

עגלה ערופה פרק תשיעי סוטה

אפי' נלכ צעדם אל בזמן שצקרב אלהים ישפט: **הולכי אחר נלעם.** להנחתם: **האומרים** לרע טוב. שמשבחין את הרשעים: **רבו הוי הוי.** דכתיב הוי הוי צהיאי פרשמא טובא: **מושגי הרוק.** מאריכין הרוק ומדה גאוה הוא: **ונתמעטו הסלמידים.** דקרי"ל

(קדושין דף מט.): סימן לגסות הרוח עניות של תורה: **חוזרם על לומדיה.** מחזרת אולי תמצא לומדיה: **ולבסוף מסויל עלייהו.** נמאס צעקניהם: **מטיילי מלאי.** הדיינים מטילין מלאי פרקמטיא שלהם על בעלי בתים היודעים צטיצ סחורה שישתכרו הדיינין על ידו: **רבו איש הישר צעיניו יעשה.** שהרואה שהדיינין מסבירים לו פנים מפני טובה שעשה לו ואינו מתירא מהם: **שפלים הוגצו.** שאין אימת הגדולים על הקטנים ואין ניכר צין גצוה לשפל: **ומלכוסא.** מלכותם של ישראל אולא ונולא הולכת ומתנוולת: **לרי עין.** מלהנות אחרים בזמנום: **טורפי טרף.** גולנים ומאמצי הלכ מן העניים לרעם: **רבו מים המרים.** רבו המקנאים לנשותיהם והיה למים המרים להרבות: **אלא שפסקו.** מלהשקוים כדאמרינן שאין המים בודקין משרצו המנאפים: **זוחוי הלכ** שאין מטין את אונם לשמוע יפה מפי רבם וסומכים על צינתם לדקדק שמועתם: **ישראל לפנים.** כינוי הוא: **שהכל זו.** תורה באמתה ואין דופי ושכחה ומחלוקת:

ואנן

דרכי חייא וליטעמך אימא סיפא שנים אומרים ראינו ועד אחד אומר לא ראיתם לא היו עורפין הא חד וחד היו עורפין אלא מתני' כולה בפסולי עדות וכדרכי נחמיה דאמר פ כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הלך רוב דעות ועשו שתי נשים באיש אחד כשני באיש אחד ואיכא דאמרי יכל היכא דאתא עד אחד כשר מעיקרא אפילו פ מאה נשים כי אחד דמיין והכא במאי עסקינן כגון דאתאי אשה מעיקרא ותרצה לדרכי נחמיה הכי רבי נחמיה אומר כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הלך אחר רוב דעות ועשו שתי נשים באשה אחת כשני אנשים באיש אחד אבל שתי נשים באיש אחד כי פלגא ופלגא דמי ותרתי פסולי עדות למה לי מהו דתימא כי אולינן בתר רוב דעות לחומרא אבל לקולא לא קמ"ל: משרבו הרוצחין כו': ת"ר פ משרבו הרוצחנין בטלה עגלה ערופה לפי שאינה באה אלא על הספק משרבו הרוצחנין בגלוי בטלה עגלה ערופה: משרבו הנואפין כו': פ ת"ר פ ונקח האיש מעון בזמן שהאיש מנוקה מעון המים בודקין אין האיש מנוקה מעון אין המים בודקין את אשתו ואומר כו' מאי ואומר וכי תימא עון ידידה אין דבניה ודבנתיה לא תא שמע לא אפקוד על בנותיכם כי תזנינה ועל כלותיכם כי תנאפנה וכי תימא עון אשת איש אין עון דפנויה לא ת"ש כי הם עם הזונות יפרדו ועם הקדושות יזכוו וגו' מאי ועם לא יבין פ לבטא אמר רבי אלעזר אמר להם נביא לישראל אם אתם מקפדין על עצמכם מים בודקין נשותיכם ואם לאו אין המים בודקין נשותיכם משרבו בעלי הנאה נתעותו הדינין ונתקלקלו המעשים ואין נוח בעולם משרבו רואי פנים ברין בטל פ לא תגורו ופסק לא תכירו ופרקו עול שמים ונתנו עליהם עול בשר ודם משרבו לוחשי לחישות ברין רבה חרון אף בישראל ונסתלקה השכינה משום שנאמר פ בקרב אלהים ישפוט משרבו פ אחרי בצעם לבם הולך רבו האומרים פ לרע טוב ולטוב רע משרבו האומרים לרע טוב ולטוב רע רבו הוי הוי בעולם משרבו מושגי הרוק רבו היהירים ונתמעטו התלמידים והתורה חוזרת על לומדיה משרבו היהירים התחילו בנות ישראל להנשא ליהירים שאין דורינן רואה אלא לפנים אינו והאמר מר האי מאן דמיהר פ אפילו אינישי ביתיה לא מיקבל שנאמר פ גבר יהיר ולא ינוה אפי' בנוה שלו מעיקרא קפצה עליה לסוף מיתויל עלייהו משרבו מטילי מלאי על בעלי בתים רבה השוחד והטיית משפט ופסקה טובה משרבו מקבלני טובתך ומחזקני טובותיך רבו פ איש הישר בעיניו יעשה שפלים הוגבהו והגבוהים הושפלו ומלכותא אזלא ונולא משרבו צרי עין וטורפי טרף רבו מאמציי הלב וקופצי ידים מלהלוות ועברו על מה שכתוב בתורה פ השמר לך פן וגו' משרבו פ נטויות גרון ומשקרות עינים רבו מים המרים אלא שפסקו משרבו מקבלי מתנות נתמעטו הימים ונתקצרו השנים דכתיב פ ושונא מתנות יחיה פ משרבו זוחוי הלב רבו מחלוקת בישראל פ משרבו תלמידי שמאי והילל שלא שימשו כל צורכן רבו מחלוקת בישראל ונעשית תורה כשתי תורות משרבו מקבלי צדקה מן העובדי כוכבים היו ישראל למעלה והם למטה ישראל לפנים והם לאחור: משמת יוסי בן יועזר כו': מאי אשכולות פ אמר רב יהודה אמר שמואל איש שהכל בו: יוחנן כהן גדול העביר הודיית המעשר כו': מ"ט אמר רבי יוסי בר' חנינא פ לפי שאין נותנין אותו כתיקונו דרחמנא אמר דידיה ללוים ואנן

מסורת הש"ס

א) מ"ק יא, ב) (מוספתא כרימות פ"ד) כתובות לו, ג) יומא כג, ד) ימנות פס: קח: כתובות כב: לעיל לה, ה) ימנות פס: לעיל לה: (מוספתא ימנות פייד ע"ש, ו) (לעיל לה) ועי'א, ו) (מוס' פייד ע"ש כמה וכמה שמיים נכונים, ח) לעיל כח. שנועות ה. קדושין כ: ימנות נח, ט) פ'י לטון טורח וילאות, י) מפרש"י נראה דל"ל ג"כ רישא דקרא אלקים נלכ צעדם אל, כ) צ"ע לה, ל) (ומלין ל, ט) (ונסתדין פס,א, ו) (מורה טו: ע"ש,

מוסף רש"י

עד ימיו. של יוחנן כ"ה, היה פטיש מכה בירושלים. בחולו של מועד והוא גזר עליו וצטלו (מו"ק יא, א) ואח"כ נמצא ההורג שאין פוטרת אותו. לומר כבר נתספר בעודו ספק שהעגלה מפקרת על הספק (וכחובות דף, הרי כאן שנים. הרי הוא כשנים (לעיל דף, א) הרי הוא חסור כשנים טון בעדות אשה לומר שמת בטלה ובעדות סומט לומר נטמאה (יבמות פג, ה) הלך אחר רוב דעות. הולאילו לעדות זו ומכלל כל עדות שנמרה לסיכך פסולין וכשינין שזין בה והלך אחר רוב דעות המעדין בדבר (לעיל דף, א) אין דין עדות כדבר, מדעד אחד נאמן בה, לבלק פסולים נאמנים כשמיים והלך אחר הרוב (יבמות פג, ה) אין שם מורת עדות, כי היכי דמי חשיב, פסולי עדות נמי חשיב, והלך הלך אחר רוב דעות שאין עדין לבדוק אם כמיים אם פסולים (שם דמזן ק"ו) ע"ש, שהאיש מנוקה מעון. שלא בא עליה משנאמרה לאחר שנסתרה שהמורה אברהם עליו דכתיב והיא נטמאה (יבמות נח, ובעי"ז קדושין כו, א) אין האיש מנוקה מעון. שבה עליה אחר שנסתרה (שבועות ה, א) אפילו אינישי ביתיה. אשמו, לא מיקבל. שמוזה אותו (רשב"י ב"ב צח, א) דחורי הלב. לשון גבויה הלכ שלא דקדק מפי רבו כל גרבו וסמך על לבם (חולין ז, א) ונעשית תורה כשתי תורות. מתוך עול שטגוד מלכות וגירות שהיו נחנין עליהן וממך קן לא היו יכולים לתת לג לגבר דברי החולקים (ב"מ דג, א) איש שהכל בו. מורה וירלח טעם וגמילות חסדים (תמורה סו, א),